

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Gfv.VI.30.350/2023/6.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

Dr. Madarász Anna bíró

A felperes:...

A felperes képviselője: Kálóczi, Petrovics és Marofka Ügyvédi iroda (ügyintéző: dr. Petrovics Bálint ügyvéd)

Az alperes: ...

A per tárgya: kölcsön megfizetési

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 4.Pfk.50.859/2022/4. számú végzés

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Dabasi Járásbíróság 4.P.20.138/2022/8. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős végzést hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a felperesnek 127.000 (százhuszonhétézer) forint költsége merült fel.

A felperes a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékes adó- és vámigazgatóságától 51.935 (ötvenegyezer-kilencszázharmincöt) forint eljárási illeték visszatérítését kérheti.

Az végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes jogelődje, az E.... L..... A..... Zrt. mint kölcsönadó és az alperes mint kölcsönvevő 2009. október 3-án kölcsönszerződést kötöttek, amely alapján a felperes jogelődje kölcsönt nyújtott az alperes részére. A felperes jogelődje 2014. március 14-én az alperessel szemben fennálló követelését a felperesre engedményezte. A felperes az alperessel szemben fennálló követeléséből 2017-ben 170.000 forint tőke és járulékai iránt fizetési meghagyás kibocsátását kérte. A fizetési meghagyás ellentmondás hiányában 2017. december 6-án jogerőre emelkedett.

A kereseti kérelem

[2] A felperes 2022. február 3-án fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperessel szemben 463.802 forint tőke és járulékai iránt kölcsön megfizetése jogcímén. Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a felperes 519.350 forint tőke és ezen összeg után 2012. augusztus 9-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy követeléséből 170.000 forintot már a korábban fizetési meghagyásos eljárásban érvényesített, így a fennmaradó összegre terjesztette elő a keresetét.

Az elsőfokú és a másodfokú végzés

[3] Az elsőfokú bíróság végzésével a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 176. § (1) bekezdés *d)* pontja és 259. § (3) bekezdése alapján az eljárást hivatalból megszüntette. Indokolásában kifejtette, hogy a felperes a közjegyző előtt folyamatban volt fizetési meghagyásos eljárásban a perbeli kölcsönszerződés alapján már érvényesített azonos tényalapból kölcsöntartozás megfizetése iránti igényt az alperessel szemben. Rámutatott arra, hogy a fizetési meghagyás ellentmondás hiányában jogerőre emelkedett. Megítélése szerint a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) 36. § (1) bekezdése szerint a jogerős fizetési meghagyás jogerős ítélet hatályú, így jelen eljárásban fél-, tény- és jogazonosság áll fenn, így a perbeli igény a Pp. 360. § (1) bekezdésére figyelemmel ítélt dolognak minősül a BH2020.335. számú eseti döntésben írtakra is figyelemmel.

[4] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival is. Kifejtette, hogy a tényalap – a felperesi jogelőd és az alperes között létrejött

kölcsönszerződés – azonosságát nem érinti, hogy a felperes a korábbi fizetési meghagyásos eljárásban a perbelitől eltérő összegű követelést érvényesített.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[5] A jogerős végzéssel szemben a felperes felülvizsgálati és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő. Felülvizsgálati kérelmében a jogerős végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, hogy a jogerős végzés a Pp. 2. § (1)-(2) bekezdésébe, a 342. § (1) és (3) bekezdésébe, a 360. § (1) bekezdésébe, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 207. §-ába ütköző módon jogszabálysértő.

[6] Hivatkozott arra, hogy a meghozott döntés ellentétes a BH2015.230. számú eseti döntésben írtakkal. Érvéle szerint e határozatában a Kúria elvi élel mondta ki, hogy részkövetelés érvényesítése esetén az ítélet jogereje nem terjed ki a nem érvényesített követelésrészre. Állította, hogy a jogerős végzés a rendelkezési elvet, és abból fakadó kereseti kérelemhez kötöttség elvét sértette meg, mivel a korábbi eljárásban a bíróság nem hozhatott anyagi jogerőhatással rendelkező döntést a jelen perben előterjesztett kereset vonatkozásában. Érvelt azzal, hogy a két követelés összege eltért egymástól, így a tényalapok teljes azonossága sem volt megállapítható. Előadta, hogy a keresettel érintett szerződés tárgya pénzszolgáltatás volt, amely osztható szolgáltatásnak minősül. Álláspontja szerint ez esetben nem kizárt a követelés részletekben történő érvényesítése.

[7] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[8] A Kúria a felülvizsgálatot a jogkérdés – a követelésrész érvényesítése esetén az anyagi jogerőhatás érvényesülése – különleges súlyára tekintettel engedélyezte a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alapján.

[9] A Kúria előjáróban rögzíti, hogy a Magyar Közlönyben 2023. február 15-én közzétett 6/2022. számú jogegységi határozatában (a továbbiakban: JEH) döntött a követelésrész érvényesítése esetén az anyagi jogerőhatás érvényesüléséről. E szerint, ha a fél az anyagi jogból eredő követelésének csak egy részét érvényesíti, az ítélet jogereje nem terjed ki a nem érvényesített követelésrészre. A még nem érvényesített követelésrészre újonnan megindított perben vizsgálhatók a keresettel érvényesített jog érdemben el nem bíralt anyagi jogi feltételei. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 42. § (1) bekezdése alapján a JEH a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától, vagyis 2023. február 15-től kötelező. A JEH [53] bekezdése rögzíti azt is, hogy a Kúria előzőekben kifejtettektől eltérő tartalmú határozatai a továbbiakban nem hivatkozhatóak kötelező erejüként.

[10] A Kúria a jogegységi eljárásban hozott, kötelező erejű határozatra figyelemmel a jelen eljárásban a másodfokú bíróság által hozott végzést jogszabálysértőnek találta.

[11] A JEH által elbíralt jogkérdésre figyelemmel tévesnek minősül a másodfokú bíróság részkövetelés érvényesítéséhez fűződő anyagi jogerőhatás kérdésében kifejtett álláspontja.

[12] A másodfokú bíróság jogi álláspontját – egyebek mellett – a Kúria egy olyan korábbi, BH-ban is közzétett eseti döntésére (BH2020.335) alapította, amely szerint – irányadónak tekintve a BH2019.275. számon közzétett eseti döntést, szemben a JEH megállapításaival – az anyagi jogerőhatás az érvényesített alanyi jog elbírálásához fűződik. Ez alapján az ítélt dolog nem a kereseti kérelmek és jogcímek azonosságát, hanem a keresettel érvényesített jog azonosságát kívánja meg. A JEH szerint azonban az anyagi jogerő magához az ítélethez, a kereseti kérelemről hozott döntéshez, a követelés elbírálásához – annak összecszerűségéhez – kapcsolódik. A JEH által elfogadott értelmezés szerint az érvényesített jogot és a jogerő tárgyi terjedelmét a fél kérelmére megítélt szolgáltatás határozza meg [35]. Az ítélet jogereje is csak a fél által kért jogvédelem tárgyára, az érvényesített jogra és az annak alapjául megjelölt tényekre terjedhet ki, és az anyagi jogerő hatása is kizárólag ennek elbírálásához fűződik. Ennek megfelelően, ha a fél az eredetileg benyújtott keresetében az anyagi jogból eredő követelésének nem az egészét érvényesítette, úgy a korábban folyt eljárásban hozott ítélet jogereje nem zárja ki az új eljárás megindítását az alperessel szemben a még el nem bírált követelésrészre.

[13] A kifejtettekre tekintettel a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján a Kúria a jogerős végzést hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[14] Az elsőfokú bíróságnak az eljárást a perfelvételi szaktól kell megismételnie, amelynek keretében a Pp. 262. §-a alapján intézkednie kell a keresetet tartalmazó irat alperes részére történő kézbesítéséről az írásbeli ellenkérelem előterjesztésére szóló felhívással együtt.

[15] A Kúria a Pp. 424. § (4) bekezdése alapján csak megállapította a felperes felülvizsgálati eljárással felmerült, a jogi képviselő elvégzett jogi tevékenységével arányos munkadíjából álló költségét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *a*) pontja, (5)-(6) bekezdése, és 4/A. § (1) bekezdése alapján.

[16] Tekintettel arra, hogy az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján illetékmentes, ezért a 80. § (1) bekezdés *i*) pontja alapján adott tájékoztatást a felülvizsgálati eljárási illeték felperes részéről történő visszaigénylésének lehetőségéről.

[17] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése és a 391. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[18] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d*) pontja zárja ki.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[19] Pp. 176. § (1) bekezdés *d*) pont, 240. § (1) bekezdés *a*) pont, 360. § (1) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[20] Ha a fél az eredetileg benyújtott keresetében az anyagi jogból eredő követelésének nem az egészét érvényesítette, úgy a korábban folyt eljárásban hozott ítélet jogereje nem zárja ki az új eljárás megindítását az alperessel szemben a még el nem bírált követelésrésze.

Budapest, 2024. január 8.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró, Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

hitelélül:

A kiadmány

S.K.

bíróági ügyintéző